

podle §§ 487 a 488 tr. zák. a § 1 tiskové novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. a bylo mu kromě trestu uloženo podle § 14 tiskové novely, by rozsudečný výrok bez důvodů na vlastní útraty a bez poznámky uveřejnil v periodickém tiskopisu »Der D. F.«, a dále bylo vysloveno, že je soukromý obžalobce oprávněn uveřejniti na náklad odsouzeného výrok rozsudkový bez důvodů v periodických tiskopisech »B. aus E.« a »V.«, při čemž náklad tohoto uveřejnění nesmí přesahovati 300 Kč. Proti výroku o vině a trestu byly podány obviněným a soukromým obžalobcem zmateční stížnost a odvolání, o nichž bylo rozhodnuto nejvyšším soudem rozhodnutím ze dne 22. června 1929, kdežto proti oné části výroku soudu prvé stolice nebyl podán opravný prostředek, a proto se toto rozhodnutí nejvyššího soudu na ni nevztahuje. Výrokem, pokud bylo obviněnému uloženo, by rozsudečný výrok bez důvodů na vlastní útraty a bez poznámky uveřejnil v periodickém tiskopisu »Der D. F.«, byl porušen zákon. Podle § 14 odst. (1) tiskové novely lze na návrh soukromého obžalobce (soukromého účastníka) uložit v odsuzujícím rozsudku jen odpovědnému redaktoru a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili v periodickém tiskopise, v němž byla zpráva uveřejněna, výrok rozsudkový, a, pokud jest toho třeba k zadosti učinění, i s důvody v rozsahu, který určí soud. Povinnost tato stíhá tedy jen redaktora a vydavatele. Obviněný, jenž byl rozsudkem uznán původcem závadné zprávy, není však podle obsahu spisů ani odpovědným redaktorem ani vydavatelem periodického tiskopisu, v němž byla zpráva uveřejněna, nevztahuje se tedy naň ustanovení prvního odstavce § 14 tisk. novely a nemohla mu býti uložena povinnost stíhající podle tohoto zákonného ustanovení jen odpovědného redaktora a vydavatele. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury podle § 33 tr. ř. vyhověti a podle § 292 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3637.

Skutková podstata přestupku útisku nevyžaduje, by nastal účinek pohrůžkou napovězený; důvodem trestnosti jest nátlak na vůli ohroženého napovězením budoucí újmy.

Na rozdíl od § 98 b) tr. zák. nevyhledává skutková podstata přestupku útisku »důvodnost obav«, stačí, že vyhrůžka mohla účinkovati na vůli dotčeného, protože mu bylo za to míti, že pachatel je s to vyhrůžku uskutečniti.

Spadá sem, bylo-li faráři vyhrožováno vyvoláním nepokojů, by bylo docíleno jeho svolení k pohřbení na katolické části hřbitova.

(Rozh. ze dne 24. října 1929, Zm I 642/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 29. června 1929, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem útisku podle § 1 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaného nelze přiznati úspěch, pokud, dovolávajíc se, nevhodně ovšem, důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., vytýká rozsudku formální vadu nedostatku důvodů (čís. 5 § 281 tr. ř.) vůbec, pokud se týče nedostatek důvodů logických. Po stránce objektivní namítá stížnost, že výrok, který se stal mezi dveřmi při odchodu po nezdařené intervenci u faráře, vůbec neměl onoho smyslu, který mu soud přikládá, nýbrž že stěžovatel prostě oznámil faráři, že se obejdou i bez jeho svolení a provedou pohřbení nebožtíka sami. Že se výrok stal »jen tak mezi hovorem při odchodu ve dveřích« soud nepomíjí; uvádí to výslovně v důvodech rozsudečných. Dospěl-li soud přes to ke konečnému závěru, že smyslem závadného projevu bylo, pohroziti újmou na těle, svobodě, cti a majetku, nelze tomuto výroku vytknouti nedostatek důvodů, an rozsudek na konci důvodů uvádí, že takovou újmou vyhrožováno bylo z toho důvodu, poněvadž vyhrožováno bylo vyvoláním nepokojů, při kterých by mohla býti ohrožena tělesná bezpečnost, i svoboda a majetek ohroženého. Nelze tu mluvit ani o důvodech nelogických; jest závěrem logickým, zkušenostmi osvědčeným, že při nepokojích nastávají újmy onoho rázu dosti často. Nelogičnost jest spíše vytknouti vývodům stížnosti, když si vykládá závadný výrok v ten smysl, že faráři mělo býti prostě oznámeno, že si provedou pohřbení sami i bez jeho svolení; tu si zřejmě stížnost neuvědomuje celkový doslov závadného projevu, v němž se netoliko uvádí, že to »provedou sami«, nýbrž i že to »prosadí«, že »vzbouří veřejnost, město a okolí«, že se »postaví i proti četníkům«, že »jim neporučí ani četníci«. Lhostejno je, zda by farář, pokud by se byl dovolal pomoci četnictva, utrpěl skutečně nějakou v zákoně uvedenou újmu, čili nic; podstatou přestupku útisku není, by nastal účinek pohrůzkou napovězený, nýbrž důvodem trestnosti jest nátlak na vůli ohroženého napovězením budoucí újmy. Pokud se tedy rozsudek nevypořádal s touto stížností nadhozenou možností, není vadným podle čís. 5 § 281 tr. ř., poněvadž se nemusel zabývati okolností, která není zákonnou složkou skutkové podstaty § 1 zákona o útisku. Rozsudek není stížen onou vadou ani, pokud neobsahuje důvodů ohledně okolnosti, zdali závadný projev byl způsobilý vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu, neboť na rozdíl od § 98 b) tr. zák. nevyhledává se ke skutkové podstatě přestupku útisku »důvodnost obav«, stačí, že vyhrůžka mohla účinkovati na vůli dotčeného, protože mu bylo za to míti, že stěžovatel je s to, vyhrůžku uskutečniti. Stížnosti nelze přisvědčiti ani, pokud postrádá odůvodnění po stránce subjektivní, ohledně okolnosti, že obžalovaný chtěl pohrůzkami docíliti svolení faráře k pohřbení Štěpána S-y do hrobu na katolické části hřbitova. Tu stížnost pomíjí důležitou větu, obsaženou již v prvním odstavci důvodů rozsudečných, kde soud zjišťuje, že se Hermína L-ová, když farář odepřel povolení k pohřbení na katolickém hřbitově, obrátila na obžalovaného, jednatele spolku Volné myšlenky, by intervenoval u děkana, a že obžalovaný, když to farář znovu odmítl, učinil závadný výrok. Vyslovuje-li soud na tomto skutkovém podkladě konečný

závěr, že obžalovaný chtěl projevem docílit, by farář svolil k pohřbení, nelze tento závěr označiti ani za nelogický ani vytknouti vadu nedostatku důvodů, ano jeho odůvodnění jest spatřovati již v onom předchozím skutkovém zjištění rozsudku o příčině, účelu a průběhu zakročení obžalovaného u faráře. Bylo proto zmateční stížnost jako zřejmě nedůvodnou a pokud se dovolává hmotněprávního důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. jako po zákonu neprovedenou ve smyslu § 1 čís. 2 a § 4 čís. 1 a 2 novely k trestnímu řádu zamítnouti již v zasedání neveřejném.

Čís. 3638.

Skutková podstata zločinu utržení na cti nevyžaduje, by udavatel vymyšleného zločinu byl prvním, od něhož se vrchnost dovídá o domnělém zločinu (o pachateli); stačí, když úmyslným sdělováním neb opakováním obvinění posiluje udání učiněné již jinou osobou, pokud se týče podezření vzbuzené u vrchnosti již jinými určitými skutečnostmi a čerpané z jiných pramenů.

Utržení na cti obviněním ze zločinu svádění k loupežné vraždě.

Trestní řád v ustanovení § 323 odst. 2 ponechává porotnímu soudu úplnou volnost v úpravě otázky podle povahy případu, namně, které skutečnosti mají se shrnouti do otázky jediné nebo mají býti předmětem otázek zvláštních.

Nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud při úpravě otázek ke všem hlavním otázkám (na zločin loupežné vraždy, utržení na cti, těžkého uškození na těle a na přestupek krádeže) společné nedílné otázky dodatkové na okolnosti trestnost vylučující.

Zákonem ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. byly organizovány soudní lékařské rady jakožto nejvyšší instituce znalecké v oboru lékařské vědy a soudního lékařství; jejich posudkem byl nahrazen dřívější posudek lékařské fakulty.

Soudní lékařské radě přísluší přezkoumávání posudku znalců soudem již slyšených; instančně stojí výše; jest nejvyšší institucí znaleckou; odlišnost jejího názoru od mínění znalců dříve slyšených není důkazem nesprávnosti jejího úsudku.

Posudek soudní lékařské rady podléhá přezkoumání soudu, jemuž má sloužiti za podklad jeho rozhodování; soudu jest ponechána volnost žádati od soudní lékařské rady objasnění nebo dodatečný posudek, neposkytuje-li posudek podaný soudní lékařskou radou úplné vysvětlení, po případě vyžádati si posudek od jiné soudní lékařské rady (§ 126 odst. třetí tr. ř.).

Přezkoumání interního postupu soudní lékařské rady při podávání posudku jest nepřípustné.

(Rozh. ze dne 25. října 1929, Zm II 103/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního